

PERIÒDICH SATIRICH,
 HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

representas quatre tipos
 y un sol y verdadé actor.

UN INVENT MARAVELLÓS.

Lo doctor Faust cap á sas vellesas buscava ansiós la manera de rejuvenirse, anyorant los encants de aquella edat tan estimada sobre tot quan l'home y encare més la dona l'han perduda. Tot era en lo pobre doctor posarse davant del mirall y contemplarse plé de arrugas y de cabells blanchs; tot era aclucar los ulls del cos, pera millor entreveure ab los de l'ánima las dauradas perspectives juvenils.

Y no tingué més remey aquell pobre gueto anyoradís qu'entregarse al dimoni.

Havía perdut fins la facultat de pecar y únicament lo dimoni podia retornarli.

Los temps han cambiat: s'han realisat progressos inverossímils, y es de creure que dintre de poch temps s'haurá de borrar del diccionari lo mot *impossible* com una paraula inútil. De totas maneras si encare li continuan, hi figurará com una paraula antiquada, y sols pera donar una idea del atrás de aquellas épocas de impotencia, en que la humanitat rodava á tomballons per la vía del progrés, deixant un rastre de desesperats y de cadávers.

La intervenció del esperit maligne va sent substituhida avuy per l'acció de la ciencia.

Y la ciencia no reconeix aturador. Camina, corra, avansa, 's desboca, sense veure 'l límit de sa carrera. Va elevantse y con més s'eleva descubreix horizons més amples, més inmensos, més serens, més imprevisitos.

Lo vapor y la electricitat ab sas múltiples ma-

La Trinitat, segons diuhen los inteligents. vé á ser un grupo de tres personas fent un sol Dèu verdader.

Tú, Novelli. en 'quest retrato encara li ets superior;

ravellas serán dintre de poch meras joguinas infantils. La preocupació dels sabis es ara més humana. Fins aquí tendien a aprofitar las forsas perdudas de la naturalesa; desd' ara tendeixen a esmenar la plana al Creador, en la més important de las sèvas obras, en lo ser humá.

La ciencia se proposa avuy extendre las dimisorias a la Mort, obligarla a vendres la dalla segadora de tantas vidas, reduhirla a la impotencia, desarmarla, y si massa m' apuran suprimirla.

En una paraula, realisar lo somni del doctor Faust; destruhir l' escala de la vida, dotar al home de una existencia eterna y de una juventut perpétua.

¡Maravella de las maravellas! ¡Ser sempre vius y ser sempre joves!

L' iniciador de aquest progrés es lo Sr. Brown Sequart, membre de la Societat biológica de París, individuo de l' Academia de Medicina y un dels deixebles més ilustres del insigne Claudi Bernard.

Fa pochos días va reunir als sèus consocis y desde avants de comensar la conferencia en que havia de donarlos compte del resultat dels sèus experiments, ja va omplirlos de admiració ab la sèva sola presencia.

Lo sabi Brown Sequart es un home de uns 75 anys; pero estava transformat. Los que l' havian vist abatut y decrépit no s' explicavan cóm havia pogut rejuvenirse inopinadament. Los 75 anys no se li coneixian: tenia la cara fresca, 'ls ulls brillants, los moviments desembarassats: se trobava ágil y sa veu, avants cascada, ressonava com la véu de un jove. S' havia tret quaranta anys de sobre.

No li quedavan més que 'ls cabells blancs; pero aixó es lo de menos, ja que a París y a tot arréu venen bonas tinturas.

Plens de curiositat escoltaren los sabis biólechs las explicacions del descubridor de tan maravellós invent. Brown Sequart parlá ab lo cor a la má. Tota la sèva teoria descansa sobre 'l principi de reanimar las forsas vitals dels organismes gastats. Pero ¿cóu lograrho?

Fins ara s' havia practicat ab éxit relatiu la transfusió de la sanch, operació ocasionada a grans inconvenients; pero Brown Sequart pren la sanch com a vehícul, com a medi de transport dels nous elements qu' entran en lo cos y de las células antigüas que se 'n van, y resumeix las sèvas experiencias en la següent afirmació:

«Injectant a un home vell ó debilitat las células vivas de un sér jove y vigorós, l' home recobra la juventut y la forsa.»

Aixis ho ha practicat ell en sa propia persona. Prengué partícules de *certs órganos* de animals joves y vigorosos, va triturarlas en un morter, va diluhirlas ab aygua destilada y un cop filtradas va donarse'n una injecció subcutánea. Donchs bè, al endemá de haverse donat la segona injecció se sentia un altre home.

—¿Y quán temps pot durar—van preguntarli—l' efecte de una de aquestas injeccions?

—Déu anys—va respondre 'l sabi.

L' auditori, entussiasmat, va tributarli una ova-ció inmensa.

No n' hi havia per menos.

Diguin si no es aquest lo primer pás en lo camí de la immortalitat.

Al home que no vulga morir may li bastará do-

narse corda cada déu anys y estará aviat. De déu en déu anys passarán los sigles, y la vida del home no tindrà terme. No morirá ningú sinó 'ls suicidas.

Los capelláns a falta d' enterros y funerals haurán de tancar las iglesias y cambiar d' ofici. De segur qu' ells serán los principals enemichs del nou sistema de injeccions. Ab la mateixa furia ab que condemnan los fenómenos del hipnotisme predicarán desafortats contra las injeccions de la llarga vida que deixan sense empleo 'l Purgatori y tancadas herméticamente las portas del infern y las del Paradís. Mal per mal tothom s' estimará més quedarse aquí a la terra.

Dignes de compassió son també 'ls fabricants de caixas de mort y 'ls empressaris de pompas funerarias, que haurán de liquidar sas existencias ab grans rebaixas de préu, sense trobar comprador, a no ser algun tipo extravagant que formi ab los objectes de la indumentaria fúnebre una especie de museo arqueológico.

No s' trobará una dona vella per un remey, a no ser que la molta abundancia de las jovas y las guapas dongui valor a las arrugadas y xarugas. Si la moda ho exigeix hi haurá dona, que per agradar, prescindirá de las inoculacions y de tots los medis de rejuvenirse.

La humanitat cantarà himnes de alabansa al sabi entre 'ls sabis, que haurá detingut lo curs de la vida en los días més hermosos de cada individuo de la especie humana. Per tot arréu se li alzarán pedestals, y las ciutats més populosas del globo se 'l disputarán porque de tal hora a tal hora vaji a ocuparlos personalment, a tall d' estatua, oterintse aixis a la pública admiració dels sèus contemporáneos.

Ja 'm sembla que D. Francisco, aixis que torni de Madrit, se donará pressa a colocar la primera pedra del monument dedicat al ilustre sabi francés, ansiós de ser lo primer de venerarlo.

Y de passada 'l farà venir y 's farà inocular sustancia de *certs órganos* del llop, que l' ajudin a desplegar aquella voracitat tan necessaria en un arcalde que passa la vida de fartanera en fartanera.

Pero no tot serán alegrías y satisfaccions, honors y aplausos.

¡Quánts nebots qu' esperan la mort de un oncle rich no malehirán l' invent de Brown Sequart!

Perque no es or tot lo que llú.

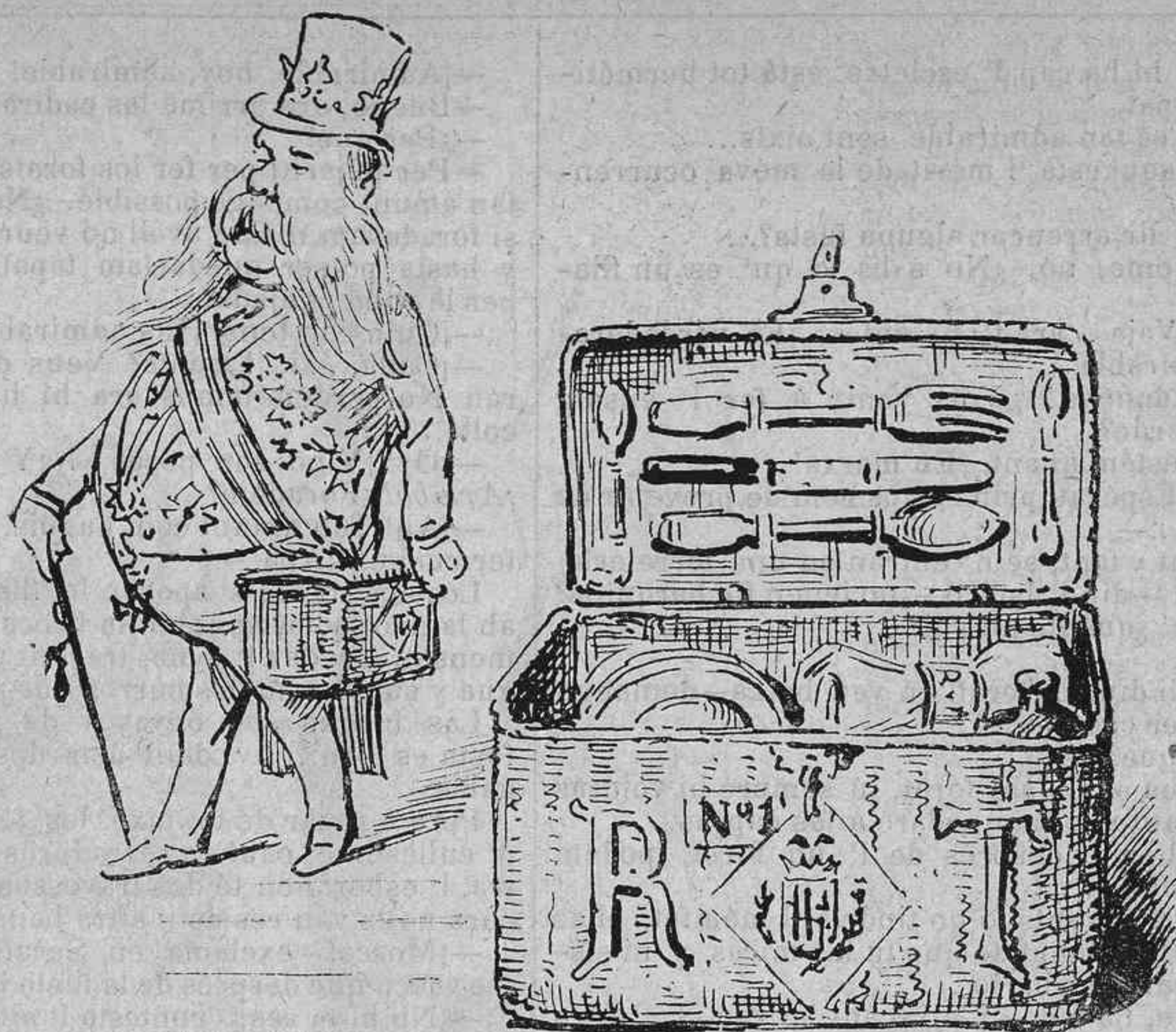
Suposém que D. Manuel Girona, per exemple, que té motius per estar content de viure, se fa inocular y va seguint fent negocis y acumulant interessos y agabellanho tot ¿qué será de Barcelona dintre de un centenar d' anys? Espanta considerarho. No hi haurá una finca que no siga d' ell, no hi haurá una botiga que no li pertanyi, ni un trist estanch, ni res... Llavors als barcelonins no 'ls quedará més remey qu' emigrar ó *inocularse* una bala de plom al cervell.

P. DEL O.

UN ABSURDO.

Si 'm pogués partir en dos,
ab tú prou me casaría,
puig dormint mitj jo ab repós
l' altre mitj jo, vetllaría.

QUAN D. FRANCISCO VIATJA.

Ell s' olvidarà una creu
ó potser dugas, ¡qué diable!...
pero ¡olvidarse d' aixó!
¡Cá! Aixó li es indispensable.

Y si acás estés ausent
tant sols fora la meytat,
mes l' altra continuament
s' estaria al téu costat.

Més, ey, que tú aixís com jo
no fossis de cap manera...
vull dir, ab la condició
de que tu fossis sancera,
puig d' altre modo, segú
n' estich del que succehiria,
perque á n' á mi 'l qu' es de tú
la meytat me 'n sobraria.

Ja veus que ma intenció es noble
fins més de lo que desitjas,
puig tindrias marit doble
tenint un marit á mitjas.

Pensarás que no hi soch tot
ó que soch incompreensible
perque no dich ni un sol mot
de sensat ni de possible.

No sé si tindrás rahó,
mes discutirho no vull,
qu' en materia de passió
á tothom nos falta un bull.

Aixís, pots dir á ta mare
si vols, que 'm falta un sentit;
pro que jo no soch per ara
ni un bon, ni un dolent partit.

P. TALLADAS.

BANY GENERAL.

D' ocurrencias extravagants, qui més qui me-
nos, tothom ne té; pero ab tanta abundancia y
tan tremendas com l' Isidro, ningú.

¡Mirin quin' una se 'n ha imaginat! Es de pun-
ta. Y nada menos que la está explicant á n' en
Serafí, un xicot amich seu, que 'l secunda en to-
tas las sévas fetxorías y que tot li troba admirable.

—¿Sabs—li diu—que tot aixó de las barracas de
banys, ben explotadas, poden ser un manantial
de diversions y aventuras?

—¡Vols dir!—murmura en Serafí, tirant una
glopada de fum enlayre y fent l' indiferent, pero
abrigant ja la esperansa de que l' Isidro 'n va á
dir una de bona.

—¡Y tal, home, y tal! Ahir vaig anar á pendre
un bany á *La nueva sirena*, y mirant com están
fets los quartos, va venirme un acudit.

—Veyám.

—Figúrat tú que á la dreta tot son quartos per
homes...

—Bueno.

—A la esquerra no hi ha més que quartos per
donas.

—¡Y qué!

—Que entre mitj, l' única separació que hi ha
es en senzill embá de fusta. ¿Comensas á com-
pendre?

—¡Vols dir que guaytant per las escl'etxas de
las fustas!... ¡Admirable!... home, ¡admirable!

—No n' hi ha cap d' escaleta: està tot hermèticament tapat.

—Ja no es tan admirable sent aixís...

—Pues aquí está 'l mérit de la méva ocurrencia....

—¿Vols dir arrencar alguna fusta?...

—Nó, home, nó. ¿No sabs lo qu' es un filabarquí?

—¡Ah! Vaja .. ara t' hi entés. ¡Es verdaderament admirable!

—¡Au, donchs! ¿Vols venir á fer l' ensaig aquesta tarde?

—Ja hi estém anant. ¡En marxa!

—¡Oh Espérat: primer nos hem de provehir de las eynas...—

Y dihent y fent, se n' entran en una ferreteria

—¡Hola! —diu l' Isidro—¿no tenen filabarquins?

—¡Prou! ¿quánts ne vol?

—Un.

—Nó—li diu en Serafi en veu baixa—demanan dos; un per cada hú.

—¿Per qué?

—Perque ab un sol forat, tú sempre hi voldrás estar mirant y jo 'm quedaré á las capsas.

—No, home: després de l' un forat, podém ferne un altre...

—¡Cá, cá! Avants jo no tindria 'l méu fet, ellas ja s' haurán adonat de que tú las miras y ni siquiera podría acabarlo...

—Bueno, bueno.—Y aixecant la veu, l' Isidro exclama:—Dos filabarquins.

—¿Per foradar qué?—pregunta 'l de la ferreteria.

—L' embá de fusta d' una casa de...—

L' Isidro s' interromp al sentir una trepitjada que li dona en Serafi, avisantlo de la indiscreció qu' está cometent.

Pero sense desconcertarse, continúa:

—¿Comprén? Una fusta que tinch á casa, que ha de servir per colcarhi .. bastóns... Es dir, que 'ls forats han de ser bastant grossets.

—Pues aquí té lo que li convé. *Sin embargo...* y ja veu que vaig contra mi mateix... ab un sol ja 'n tindria prou per aixó...

—Oh! Jo ab tot faig com ab los picadors del torín: sempre 'n tinch un de repuesto, per un cas de desgracia.

—Bueno, bueno: com vulgui.—

Demanan lo preu, regatejan una mica, pagan y se 'n van al carrer, cadascú armat ab la séva eyna.

Pujan en un tranvía que casualment passa, y en poca estona 's trohan á la Barceloneta.

—¿Quina barraca dius qu' es?

—Aquella; es nova d' aquest any.—

Y l' Isidro senyala una gran barraca que ostenta sobre la porta un lleterero que diu:

LA NUEVA SIRENA —Baños de oleaje — Duchas.

Los dos amichs s' encaminan al despaig y demanan un quarto.

—Dels del primer rengle—anyadeix l' Isidro, atin nt en que si no es un dels próxims á la secció de senyoras no farán res.

Ja 'ls tenim á dintre 'l quarto. 'S treuhen los filabarquins, que duyan amagats sota l' americana, y l' Isidro trassa 'l plan d' operacions.

Mira—diu al seu company—comensa per tancar lo quarto y treu la clau del pany. Aixís, si la cosa 's d' scubreix y s' alborota 'l cotarro, 'ns estarem aquí ben quiets per fer creure que no hi ha ningú á dins. Y mentres los mossos vajan á la platja á buscars nos per demanarnos la clau, obrirem poch á poquet, y tocarém lo dos.

—¡Admirable, noy, admirable!

—Bueno, ara arrima las cadiras á la paret.

—¿Per qué?

—Per pujarhi per fer los forats. Hem de ferlos tan amunt com siga possible. ¿No comprens que si foradavam massa avall no veuriam sinó peus... y hasta potser quedariam tapats pels miralls ó per la roba penjada?

—¡Quin cap tens! ¡Ets admirable!

—¡Calla... si...! ¿sents? Veus de donas aquí á rán. No perdém temps: ara hi han entrat... escolta...

—¡Oy! ¡Y no son pocas..! ¡Y semblan jovas! ¡Arriba! ¿Foradém?

—¡Au! Tan amunt com puguis. ¡Aquí! Y sense fer ruido... ¡Apa!—

Los dos socios s' apoyan lo filabarquí al front ab la má á sota, apuntan la broca á la paret y comensan á rodar l' eyna, trayent un pam de llengua y suant com dos burros que pujan una costa.

Las brocas son novas y de gran calibre, la fusta es toba... y 'l dalit dels dos amichs infatigable.

Pero á pesar de tot aixó, los forats no acaban d' enllestirse: cauhen serraduras, l' eyna penetra, l' esboranch té dos travessos de dit... y encara no 's veu res de l' altra banda.

—¡Mosca!—exclama en Serafi, esbufegant.— ¡Jo crech que després de la fusta hi ha una llauna.

—¡No hi fa res! contesta l' altre, sense parar de rodar,—¡apretém fort! ¡ja sortirém ab ..!—

En lo moment de dir aixó, sense que l' Isidro pugui acabar la frasse, las dugas brocas s' enfonzan en los forats y dos inmensos xorros d' aygua 's precipitan á la cara dels infelissos foradadors, inundant lo quartet súbitament.

—¡Corra!—crida l' Isidro, saltant de la cadira, —¡obra 'l quarto...!

—¡No sé qué me n' hi fet de la clau!—respón en Serafi, rodant de l' un recó al altre, tot esterehit com una fiera dins de la gabia.

—¿Hont l' has deixada?

—No ho sé... no me 'n recordo...—

Y los dos forats van vomitant aygua y més aygua, com dugas canals d' iglesia en un día de pluja forta.

La clau no 's troba, l' aygua va rajant y 'l quarto sembla ja un safreig: la mullena 'ls arriba més amunt dels jonolls.

Mentre tant per fora comensan á sentirse crits y corredissas: los mossos de la barraca s' han adonat de lo que passa, y pican desafortadament á la porta, que regalima aygua per todas las junturas.

—Obriu!—cridan.

—¡No podém!—responen desde dins los desventurats companys—¡no trobém la clau!—

Acut algú ab una palanqueta, salta la porta, y surt un torrent d' aygua que arrastra als dos amichs y posa fets una llástima á la gent que hi ha á fora.

Las criaturas xisclan, los mossos renegan, los dos companys van de tomballóns, las senyoras corran, va acudint gent y més gent y s' arma un sacramental en que tothom crida, tothom parla, tothom mana... y ningú sab lo que fa ni lo que 's diu.

Al cap de dugas horas, davant de *La nueva sirena* encara hi ha un grupo de curiosos que preguntan qué ha passat.

Y 'l municipal de punt, que quan tot ja estava llest hi ha corregut, explica 'l fet als curiosos.

—¿Qué ha passat?—diu.—¡Pues nada! Que dos titeres sin vergüenza, no se sab por qué, han fo-

D'ACTUALITAT.

servil.. ¿Qué s' ha pensat que la cullo á casa?.. Primerament me la menjaré avants de darla per deu céntims. ¿Ahont va aquella morral de vella?.. ¿Ginesta, noyas, ginesta!.. ¿Qu' es cullideta del dia!.. ¿Qui me l' acaba?..

—¿Torrat y bó!.. ¿Qui 'n vol tres unsets!.. ¡A lo bon torrat!..

—¿Avia!.. ¡Cómprim d' aquests bobóns!..

—¿Fuig home, qu' aixó fa mal!.. ¿Qué no veus qu' es porqueria?

—¿Ep senyora!.. ¿Que aixó es porqueria?.. ¡No 'n volia saber d' altre!.. La sort que porteu faldetas, ó sinó de la bofetá que os pegava anávas á Vinarós!..

—¿Y deixéula!.. ¿Qué ¡no veyéu que es vella?..

—¿Oh, que per aixó callo!.. ¡Alante!.. ¡A la buena canella!.. ¡Torrat y bó!..

—¿Aixarop!.. ¡horxatas!.. ¡americanas!.. ¿Qui vol refrescar?.. ¡Qu' es de Santa María!..

—¿Noy!.. ¡Pósam una americana que sigui un poch carregada!..

—¿Si, dona, sí!.. ¡Ja li posaré un bon raig d' ayguardent!..

—¿Y á mi una horxata que no sigui molt dolsa!..

—¿Y á mi dos de magnesia!..

—¿Vá desseguida!..

—Fássin lo favor de fé está á aquesta criatural.. Tota la tarde no fa més que embrutarme 'l vestit!..

—¿Ara si que 'm fa riure aquesta senyora!.. ¿Qué vol que l' hi lligui las camas?..

—¿Tant m' estimo si la faig

—¿Ay, Sr. Lluís! Per mor d' aquestas jardineras y tranvías, una ni gosa á sortir al carrer! ¿Quán s' acabarà aixó?

—¿Quán? Lo día que un carruatje d' aquestos mati un regidor ó dos. Ja veurá com llavors ho arreglarán desseguida.

radat el depósito de agua para las duchas, y, después de inundar toda la barraca, han fuchit llenos de bufas y mojados hasta las orellas, abandonando dos filabarquins nous que portavan.—

A. MARCH.

ESPERANT LA PROFESSÓ.

—¿Qui compra ginesta?.. ¡Apa noyas acabéumela!..

—¿Pschit!.. ¡Mestressa veniu!.. A veure ¿quant ne voléu de tota aquesta del cistell?

—Miri, li diré l' últim, porque ja sé que vosté no es regatona. Me 'n daré un ral. ¿Está contenta?..

—¿Y ara?.. ¡Jesús, María, Joseph!.. ¿Un ral heu dit?..

—¿Deu me 'n regard!.. Us ne daré deu céntims y encare...—

—Bè, vamos, ¡estiga bona... y que s' hi con-

riure com no!.. La qüestió es que fa més de mitja hora qu' ab los peus m' está tocant.

—Bueno, no passi cuidado. Mira noy, no móguis las camas qu' incomodas á la senyora!..

—¿Qui m' ha demanat la americana?..

—¿Jo, noy; dómal!..

—¿Aquí va!—¿Y l' horxata, qui l' ha demanada?.. ¿Vosté?.. ¡Apa donchs, á veurer s' hi arrilem!.. ¡Allargui 'l bras!..

—¿Adiós!.. ¡Aquesta si qu' es bona!.. ¡Tota l' horxata á sobre mèu!..

—¿L' hi está bé!.. Perqué no fa seure la criatura. Si sembla un molí de vent aquest xicot!.. ¡May está quiet!..

—¿Are s' emportará la culpa 'l noy!..

—Sí senyora, ha sigut ell que l' hi ha dat un cop al brás. ¡Nosaltres ho hem vist!..

—Bè, pero ¿Y ara de qui haig de cobrar jo?..

—¿Y á mi que m' esplicas?.. ¿Qué me l' hi beguda?.. ¡Mira, que la pagui aquesta avia!..

—¿Qui jo?.. ¡Ara hi corrol!.. ¡Si no 'm ventu á xarrupar la mantellina!..

—¡O, es que jo vull cobrar!.. ¡No estich per romansos!..
 —¡Que la pagui ella que 'n tè la culpa!..
 —Donchs no la pagaré.
 —¡Mala vella!..
 —¡Bruixa!..
 —¡Pocas vergonyas!.. ¿Jo bruixa?.. ¡Descaradas!.. ¡Xinxas de fábrica!..
 —¡Arri allá!.. ¿Ahont va aquest fleuri?..
 —A ver, señores, ¿qué es este escándalo?.. ¿No se dan vergüenza?.. ¡Son ustedes massa grandes para dar publicidades!..
 —Vingui municipal, vingui; porque...
 —Es que jo vull cobrar.
 —¡Tú, largo de aquí!.. ó sinó de una patada t' aixafo este cistell!..
 —¡Es un 9,469, un cap y cua! ¿quí 'l vol?.. Miréu que podría sè una bona sort!.. Es de tres pesetas y demá passat se treul.
 —¡Adiós ressalada!.. Eres la sal de Andalucía!.. ¡Qué ojos!.. ¡Toma!..
 —¡Arri, animal!.. ¡Quín grapat de tirarme á la cara!.. ¡Per poch me buida un ull!..
 —Bè ¿y ara qué tens tú?.. ¿per qué ploras?.. ¿T' han fet mal?.. ¡Mira á l' avia també n' hi han fet y no plora!
 —¡Tú, Francisca!.. ¡Francisqueta!.. ¿Ahont vas per qui?.. ¿Qué no trobas puesto?.. ¡Vina, dona, no t' apuris que ja te 'n faré!..
 —¡Aquesta si que m' agrada!.. ¿Qué no veu que no 'ns podém estrenyer més?.. ¡Séntisela á la falda si la vol tenir apropi!..
 —¡Seu noya, seu; déixals dir!..
 —¿Qué redimontri ploras?.. ¿Vols fer pi-pí?.. ¡Ajúpat y féslo, y potsé aixís estarás quiet!..
 —¡Alto que vè la riera!..

SOMBREROS DE MODA.

¡Ay, señoras! ¡que son sabias!
 Aquesta visera assombra:
 ab un sombrero no més,
 n' hi ha dos qu' están á la sombra.

—¡Jesús! ¡quina pluja de papers!.. ¿Quí son?..
 —¿Qué no l' has vist?.. Es en Joanet de ca 'l adroguer Ja m' ho va dir ahí, que allá hont me veuria m' empaperaría.
 —Trampas, trampas, tot son trampas...
 —Apa noy, aixecat; que ja es aquí la professó.
 ¿Qué no estás llest?.. ¿A véure?.. ¡Indecent!..
 ¿Qué has fet?.. ¿No sabs qu' aixó no 's fá al carrer?..
 —¡Carmetlos de goma!.. Tres cinch céntims!.. ¿quí no llepa per cinch céntims?..
 —¡Com hi ha redèu per llepar estém!.. ¡Aixecat d' una vegada!.. ¡Vés com t' has posat!..
 —Trampas, trampas, tot son trampas...
 —¿Quí m' acaba la ginesta?.. ¡A la boná mesura!..
 —¡Torrat y bó!..
 —¡Al bon carmetlo de goma!..
 —¡Jesús, quinas empentas!.. ¡No apretin!.. ¡Mirin que m' aixafan al noy!
 —Trampas, trampas, tot son trampas...
 —M' ofego. Aquest barrot de la cadira m' apreta la post del pit. ¡María Santíssima!.. ¡Socorro!..
 —Assossegar, señores, assossegar; que no ha sido nada!.. son los caballos que han abierto el pas.
 —¿Qué pas ni ocho cuernos?.. Si per desgracia dura més, hasta 'l nostre 'ns haurían obert.
 —¡Bueno, pero ahora ja está passat!.. Conque á seure y quietut que ja está aquí la professó!..

SANTIAGO BOY.

LOS ANTI-ESCLAVISTAS.

Diu que un tal Lluís Sorela, qu' es un minyó més llest que una mustela y un cor tot caritat y tot ternura, portat per aficions arxi-cristianas ha corregut las costas africanas, y ha vist ab amargura que allí la esclavitud encare dura y que de suprimirla no hi ha ganas.

De cuyas resultas—y segueixo la explicació en prosa, porque en vers potser hi pendría mal—ha decidit formar una gran associació anti-esclavista, al objecte de redimir als infelissos africanos y ferlos entendre que aixó de la esclavitud es una cosa molt lletja y molt poch saludable, sobre tot pèls que son esclaus.

Aquí á Barcelona 'l pensament d' en Sorela ha sigut acullit ab gran entusiasme.

Tots los senyors que tenen per perdre y totas las señoras d' alta categoría han acceptat l' idea... y s' han deixat fer de la junta.

Es natural. Mentres sigui anar á arreglar la casa dels altres y reparar iniquitats que passen lluny, las classes *pudientes* may fan lo sòrt.

Ara, si 's tractés de millorar la situació dels mils y mils d' esclaus que ab diferents noms gemegan aquí á Barcelona, ja serían figas d' un altre cove.

Aixó de ser vocal d' alguna junta vesteix molt. ¡No es pas res poguerse veure 'l nom pèls diaris en lletras de motllo y reunir-se de tan en tan á cal bisbe ó en algún palacio d' aquests que 's veuhen per aquí!

Hi ha persona que no més pèl gust de poguer ser simple vocal, donaría qualsevol cosa... menos quartos.

Per ara las tals juntas s' han constituït y han elegit las *mesas* corresponents. Lo que després farán no se sab; pero lo que sí pot assegurar-se es que entre 'ls esclaus d' Africa la notícia ha produït gran sensació.

Un amic que n' ha arribat, diu que va sentir com dos negres ne parlavan.

—¡Ayre!—deya un d' ells—ara sí qu' estarém bè. A Barcelona s' han format dugas juntas, d' homes y de donas, per tréurens de la esclavitut.

—¿De veras?

—¡Vaya! Tot lo golf de Guinea 'n va ple. Los xicots corran pèls carrers venent *últimas horas* en que s' especifica tot lo tinglado.

—¡Ditxosos barcelonins! ¡qué 'n deuen ser de felissos!

—¿Per qué?

—Perque aixó de venir aquí á salvarnos, proba que allí tothom está salvat y que las personas piadosas ja no hi tenen res que fer.

—¡A la quènta! Aixís sembla.

—Bé, y digas, ¿qué fan aquestas juntas per lograr la supressió de la esclavitut?

—¡Ah! Discursos.

—¿Y res més?

—Res més.

—¡Bona nit, donchs! D' aquesta manera no cal que 'ns entussiasmém. Si la esclavitut s' ha de curar ab discursos... ¡ja estém frescos!—

Se 'm figura que 'ls dos negres, á pesar del seu color fosch, veyan la quèstió bastant clara.

MATÍAS BONAFÉ.

INTIMA.

—No comprench, nena estimada, com sent guapa y fent tan goig, vols enlletgirte la cara posanthi polvos d' arrós.

Si á tú la Naturalesa t' ha agraciat ab bonichs dóns, ¿perqué has de falsificarte com los duros de llautó?

Si 't pensas més agrardarme has errat, nineta, 'l vol; no vull que 't gastis los moros que 'l dematí fas al Born.

Ab aixó si continúas no creyent al teu xicot, ja te 'n pots conquistá un altre, que no vull més relacions.

¿Per xó has de fer mala cara? ¿per ser maca fas lo bot? ¿després que 't vull bè, somicas ¿per qué ploras? ¡Au, respón!

—Com que 'n portan las amigas, y son fins y fan olor... per xó 'n duch... y 'n duré sempre y si no t' agrada ¡adiós!

—No es pas que jo 't prohibeixi portar polvos, mon amor; lo que vull es que no 'n compris, dona, ja te 'n daré jo.

M. BADIA.

A LA JUNTA DE SANITAT.

Lo cólera es á Manila; per lo tan hi ha que mirar que no se 'ns presenti á casa, que á n' ell li agrada viatjar.

TOROS.

CORRIDAS DEL DISSAPTE Y DEL DIUMENJE.

No van ser com las de París, que van de broma, sinó espanyolas, andalusas *pur sang*, plenas d' emocións y de incidents, de gracia y de salero, de calor y de vida.

Dissapte: presidencia del Sr. Bis, aquell regidor del caball, y toros de Benjumea, grossos com catedrals, molsuts com canonjes de regalo: tres de pigats y tres de negres, de aquests darrers un ab una clapa blanca á la cuixa que talment semblava un paper.

Un del tendido ho deya:—Un toro que tè l' anca per llogar.

Molt valents en la sort de varas, ne preñian pocas y bonas, aixecant personas y bestias com si fossen pallas y armant cada capdell qu' esparverava. Amaré, lo successor legitim del inolvidable Sabaté, tingué de ser trasladat á la enfermeria ab dos descusits á la cuixa.

En l' hora de las banderillas casi tots se defensavan, com verdaders mestres d' esgrima; pero bè ó malament arribavan á la mort degudament adornats.

La mort siguié la part més interessant de la lidia.

Lagartijo realisá un trasteig admirable per lo primorós en lo primer banyut: passes afiligranats, cambis portentosos, una mitja estocada colossal y un escabeig á la primera que produhí deliri en la concurrencia.

Lo tercer, objecte també de uns preliminars altament diplomátichs ab lo mocador vermell, caygué pulverisat de una estocada fins á la empunyadura.

En lo quint no estigué tan afortunat, morint de una hemorragia nassal. Se li pot perdonar la mala feyna en gracia de las hassanyas realisadas ab los dos anteriors.

Espartero quan trasteja, sempre sobre las banyas, pero sempre indecís, fa estar ab l'ànima penjada de un fil. En lo segón toro estigué regular; en lo quart superior ja que sapigué aprofitar un moment per tirarse á volapéu entre banya y banya aniquilant al sèu adversari. Lo toro sisé 'l desarmá dos vegadas y 's mostrá molt resistent als efectes del estoch, fins que caygué marejat pèls enterradors.

En resúm, una corrida de las bonas, per serho la primera materia: 'ls toros.

Lo públich sortí de la plassa complascut y satisfet.

No desmeresqué la del diumenje.

Ocupava 'l palco sota terrat, aquell senyor Lloret dels caixals y 'ls cataplasmas, logrant fer caure la clau dintre mateix del barret del agutzil.

Los toros eran de Saltillo, tots negres, menos un, y tots fins, fatxenderos y de magnífica estampa.

Quan tothom pensava ab la rara circumstancia de que 'l día anterior Espartero per primera vegada en sa vida torera no havia anat de rodolóns, en aquest precís moment ¡plaf! lo primer toro de una morrada l'enviava á deu passos de distancia.

Y l'home, tot just s'aixecava, somrient com si li haguessen fet una caricia, ja se las havia ab ell ab unas verónicas que ni las de la Passió.

La corrida sigué animadíssima. Tots los toros se mostraren copdiciosos y braus, revoltantse ab intrepides contra la caballería. L'avi Calderón serví de báscula del caball que montava, vull dir, qu'ell sol sab lo que pesa.

De banderillas se 'n clavaren algunas de admirables distingintse las del toro tercer á cárrech de 'n Joanet Molina y del Torerito.

Lagartijo guanyá las orellas dels dos únichs toros que matá ab gran maestría. Lo toro quint lo cedí al Torerito que féu molt mala feyna.

Espartero, desgraciat en lo trasteig, sempre ballant y ab lo bras esquert enrabanat y á punt de ser cullit á cada moment demostrá un gran valor al ferir, tirantse de veras y ab coratje sobre 'l cap de la fiera. Per no ser menos que 'l mestre conquistá dugas orellas.

Total: una corrida germana de l'anterior.

Ab toros magnífichs com los que dona l'actual empresa, l'èxit no pot fallar.

PEP BULLANGA.

LLIBRES.

SECRETAS INTELIGENCIAS ENTRE CATALUÑA Y FRANCIA.—Nota preliminar al tomo II de la Crónica escrita por Miguel Parets que publica la real Academia de la Historia; por D. CELESTÍ PUJOL DE CAMPS.—Lo treball del Sr. Pujol denota un gran esperit de investigació y laudable sinceritat. Ab citas de documents fins ara desconeguts refereix alguns punts relatius á la guerra de Catalunya en temps de Felip IV, demostrant que avants de la bullanga del día de Corpus, las corporacions catalanas mantenían activas encare que secretas inteligencias ab lo govern francés, ab l'idea de separarse d'Espanya y agregarse á Fransa. Molta part de la llegenda que s'ha creat ab

motiu de aquells successos queda poch menos que destruïda. No importa; lo que puga perdre la poesia y l'esperit catalanista ho guanyan la veritat y le conciencia histórica.

L'AVENS.—Ha aparegut lo número 6 que conté un estudi biogràfic del notable escriptor don Francesch Pelay Briz, suscrit per son amich y deixeble D. Antoni Careta y Vidal, un estudi biogràfic del poeta húngar Petoefi del Sr. Massó y Torrent, la traducció de algunas hermosas composicions de aquest poeta patriota y una nota bibliogràfica. En lo folletí continua 'l minucios anuari bibliogràfic. corresponent al any passat y un plech dels *Cants íntims de Apeles Mestres*. Tant lo número com lo darrer folletí contenen hermosos grabats.

RATA SABIA.

A LA SENYORETA NIEVES.

SONET.

Que canti ta bellesa me demanas
y ara vaig á complaure't, nena pura,
oh tú, la que encubreixes més dulsura
de totas las noyetas catalanas.

Si, maca, de cantarne ja tinch ganas
tas gracias naturals y ta hermosura,
donchs m'agrada y m'inspira ta figura
y ab tas dolsas paraulas m'entabanas.

Mes... ¡oh fatalitat! ¡L'hem feta bonal
del que he dit me desdich; Nieves, perdona,
que bastant greu me sab y m'encaparra.

Dispénsam, blanca flor, tendra y bufona
pero no 't puch cantar porque la dona
acaba de aixafarme la guitarra.

A. ROSSELL.

LÍRICH.

Entre *Capo sventato* y *Vie Pigalle n.º 115*, dos comedias francesas, millor que comedias, saines plens d'extravagancias sense altre propòsit per part de sus autors, que entretenir y fer riure al auditori, Novelli tant amich de sorprendre 'ns, nos ha donat una representació del *Nerone*, de Pietro Cossa.

En las comedias presentá dos nous tipos del sèu repertori inagotable exhornantlos ab aquella riquesa de detalls de que sempre 's mostra tant pròdich, detalls arrencats á la veritat, gracias á un esperit de observació verdaderament exquisit.

De *Nerone* n'ha fet una de sas més grans creacions. Está aquesta producció notablement escrita; pero la seva acció queda reduhida á pintar las distintas fases de un sol personatge. L'haviam vista per altres actors de mérit induptable y l'obra havia caygut entre la general indiferencia. ¿Per qué encarnada en Novelli s'aixeca poderosa, interessa y cautiva y fa vibrar los nervis del espectador? Senzillament, porque Novelli ha trobat una nova forma de interpretar-la. Novelli romp ab hermosa brutalitat los motllos académichs, desencongeix lo personatge, 'l mou ab desembrás, lo fa viure, tal com viuria Nerón si

LA NOSTRA GENT. (Dibuixos de Mariano Foix.)

—¡Vaja, tonta, no te 'n donguis vergonya, que la criada, encara que fa 'l pajes, ja 's menja la partida temps há!

—Ei! es qui m' obliga á anar á fora! ¿Qué no 'l veu cóm se m' ha pansit? Sembla un cohet quan torna á caure; no queda sinó 'l jonch.

avuy existís encare. No havíam vist may sobre l'escena un atreviment tan gran seguit de un triunfo tan espléndit.

D'acte en acte augmenta l'encant de aquella figura que 'ns transporta á l'època romana. En lo primer, quan se posa ronch á l'hora en que havia de anar á cantar, ab una veritat tal, que sigueren molts los espectadors, que durant l'intermedi anaren a l'escenari á preguntar per la causa de aquell accident; en lo segon, quan visita la taberna y s'emborratxa com un galifardéu; en lo tercer, que transcorra en son taller y barreja sas expansions artísticas ab sos mal continguts instints carnals; en lo quart, durant lo festí en que apareix vestit de blanch y coronat de rosas y ab aquella explosió de por cervical considerantse amenassat de una conspiració formidable; y en lo quint y ultim, mostrantnos son somni agitat, son deliri y fentse matar, més que matar descabellar á tall de toro per sos liberts. es sempre Novelli la personificació de aquell boig imperial, de aquella víctima de una curiosa y terrible neurósis.

Lo gran actor, perfectament secundat per la seva muller, per la Srta. Fortuzzi, y per casi tots los individuos de la companyia, alcansá una de aquellas ovacions frenéticas, en que 's confonen los aplausos del públich profá ab l'entusiasme dels inteligents que 'l diumenje estavan dignament representats en lo Teatro Lírich, per un gran número d'escriptors y artistas.

Tothom estava impresionat. Tothom, al sortir del teatro, deya lo mateix:

—¡Qué gran ha estat aquest home!

Avuy divendres celebra Novelli 'l seu benefici, lo qual vol dir que al Teatro no hi cabrá un'ánima.

Forman lo programa de la funció la comedia *Michèle Perrin*, l'encantador monólech *Semplicitá*, lo monólech mímich, sense paraulas: *Un senyor que menja al restaurant* y la pessa: *Millor sol que mal acompanyat*, una de las sévas favoritas, que no podém recordar sense riure, 'ls que li vegerem desempenyar vuit anys endarrera en lo Teatro vell de Novedats.

Y dissapte comensan las funcions de la societat X que ha cubert un numerós abono. Quatre funcions, quatre estrenos y monólech per funció. En la de dissapte li veurém *Un romanzo pasigino* y 'l monólech *Condenciamo* imitació de set artistas italiáns. Segon dissapte: *La peccorella smarrita* (comedia) y un monólech nou. Tercer: *Il ridicolo*, y un altre monólech: y per fi de festa l'ultim dissapte, *Il fiacre n.º 117* una comedia plena de riallas y un altre monólech.

Pels que preguntavan qué significava la X de la nova societat ja que la *despejada* la incógnita: la X significa quatre funcions plenas de atractiu.

ESPANYOL.

Ab *Marcela ó cual de los tres*, lo Sr. Mario 'ns féu coneixer un nou artista, lo Sr. García Ortega, qu' está dotat de maneras finas, encare que adoleix de certa fredor. La práctica de las taulas li ensenyará sens dupte á trobar aquella difícil conjunció del relleu escénich y la naturalitat.

El *enemigo* es una nova comedia de Echegaray petit, que desde las primeras escenas revela clarament la marca de fábrica. L'acció es de aquellas que agradan á las familias honestas. Se tracta de una casa sense govern, en la qual tothom sirga com vol. Morta la mare, enamoriscat lo pare de

una perduda, á la qual no té per tal, tant que pensa convertirla en mare dels seus fills, aquests se revoltan contra semblant idea y 'l deixan sol, tots, menos la nena gran, y no perque no deplorila resolució del seu pare, sinó per respecte al autor de sos días. Per fi succehix lo que havia de succehir. La dona perduda poch experta, escriu una carta á un notari, demanantli una picardia, aquesta carta la compromet, la fá caure del concepte del enamorat viudo, que fins alashoras no consentia que ningú parlés mal d'ella y ab la ruptura del matrimoni renaix la pau en aquella familia atribulada.

La comedia té trossos de versificació que revelan extraordinaria facilitat; escenas com la del consell de familia que produheixen un gran efecte, alguns personatjes apuntats hábilment y bastants acudits xistosos, lo qual basta per fer olvidar lo desmanyat de l'exposició y la poca consistencia del desenllás.

L'execució molt esmerada per part de tots los actors que prenen part en lo desempenyo.

Per ahir estava anunciat l'estreno de *Militares y paisanos*, qu' es un nou arreglo de la xistosa comedia *Guerra en tiempo de paz*, ab l'acció trasladada á Espanya y per tant adaptada á las nostras costums.

TÍVOLI.

Ja torném á tenir l'ópera barata instalada á casa seva. Ja que l'*Tivoli* té 'l seu públich, just es que aquest públich trobi 'ls seus artistas.

Ab *Il barbiere* y ab *Ernani* aquests han tornat á conquistar los aplausos de la passada Quaresma.

No 'ls hi faltarán tampoch ab *Frá Diavolo*, l'agradable partitura de Auber, tan plena d'hermosas melodias, qual estreno está anunciat per un dels días de la present senmana.

NOVEDATS.

Maria di Rohan, feya molt temps no cantada á Barcelona, tingué una excelent execució, distingintse de una manera notable la Ferni y en Carbonell y fentse aplaudir també la Cescati y en Gasparini.

Vaja, que un al sentir aquesta ópera sembla que 's tregui vint anys de sobre.

En la impossibilitat de inaugurar lo Teatro nou del Bon Retiro, la companyia del Sr. Colomer s'ha trasladat á Novedats.

Dimecres comensaren las funcions ab quatre de las obras més aplaudidas durant la temporada de hivern en l'Eldorado

Molta gent, moltas riallas y molts aplausos.

CATALUNYA.

La producció *Parricida*? no es propiament un drama, sinó un boceto dramátich. Té una textura extranya y la falta d'estudi en los personatjes y de desenvoltura en lo desarrollo, fan que 'l públich s'interessi poch per aquella acció.

L'acte primer recorda l'estil melodramátich de quaranta anys enrera. Fa venir á la memoria *Treinta años ó la vida de un jugador*.

L'acte segon, reduhit á fer saber á un personatge, lo que ja sab lo públich, resulta completament inútil.

En lo tercer s'hi observa algún vigor dramátich; pero com lo que succeheix no está preparat, tant que 'l protagonista no deixa sentir la seva veu fins al acte tercer, també aquest acte careix de condicions acceptables.

MARINA DE GUERRA.

Acorassat.

Torpedos.

Crucero.

Problema que planteja l' autor:

—Un fill qu' escanya al seu pare, sense saber que siga tal, en lo moment en que aquest al sortir de presiri per sas maldats, insulta á la seva mare, un fill que aixís procedeix, ¿es ó no es parricida?

Resposta del públich:—Tant se me 'n dóna que 'n siga com que no 'n siga.

En efecte: no valia la pena de que al final de la representació una part dels espectadors aplaudissen y una altra part protestessen de aquests aplausos. Al autor, en tot cas, se li han de donar las gracias per no haver abusat de la consideració del públich. Cada un dels actes de *¿Parricida?* dura apenas un quart y mitj, y aixís si la producció no agrada, al menos no cansa.

En l' execució 's distingiren los Srs. Vico, Calvo y Perrín, per més que 'l primer. al adoptar lo paper de galán jove, se sortís completament del seu caràcter. Per més que fassa l' eminent actor, no convenserá may á ningú de que puga ser fill de la Srta. Calderón.

Lo monólech *Un hombre razonable*, en catalá y fet per en Capdevila, fa riure; en castellá y fet per en Calvo s' arrossega y cau. ¿Tè la culpa en Calvo? ¡May!

La tè, en tot cas, la traducció, que ab tot y ser correcta, pert l' aroma expontánea del original. Es un cas curiós que no han de perdre de vista 'ls que 's dediquin al teatro.

CIRCO EQUESTRE.

La *troupe* Hugo Hugosset constituheixen una gran adquisició pèl circo del Sr. Alegria. Son no sols uns intrépits barristas que 's fan aplaudir per l' audacia dels seus exercicis, sinó uns pantomímichs de primera que ab l' endemoniadura titulada *Le fiacre número 127* se mostran dignes ríemuls dels *Haanlon Lees*, dels *Boissets* y dels més notables artistas en lo género.

Lo públich los ha rebut ab extraordinari aplauso.

VALERO.

Al anarse'n de Buenos Ayres, se despedí del

públich ab lo Timoneda de *El patriarca del Turia*, y recitá conmogut las següents quintillas:

¡ADIOS!

¡Adiós! con la misma fe
con que la escena pisé
cedo del tiempo al embate,
mas conste que del combate
me retiro por mi pié.

Lágrimas, recuerdos, gloria,
laureles, todo os lo dejo
en prenda de mi memoria;
¡guardad bien la ejecutoria
patrimonio de este viejo!

Y pues tengo á galardón
el colgar aquí mi espada,
¡para esta noble nación
serán mi postrer mirada
y mi postrera ilusión!

Valero pensa fixarse aquí á Barcelona. Inútil
dir que li desitjem encare molts anys de vida.

N. N. N.

UNA...

¿No la coneixéu?... Ho sento
¿No l'heu vista?... De segü
que, si la véyau, diríau:

—¡qu' es *caya!* .. Val un Perú.—

Y no 'us penséu qu' Ella siga
d' aquellas de polissón
y arrufats .. ¡ca!... ¡si es la mossa
més senzi'la d' aquest món!

Unas faldillas d' indiana;
sach de cretona cossat;
pentinat d' aquells ab clenxa,
un mocadó. y s' ha acabat.

Mes, quan surt de casa sèva
fa *planta*... ¿si n' fa de goig?
aquell *chic* y aquell *dallonsas*
fan tornar mitj mico y boig.

Y ¿veyéu? no s' dona *llustre*;
vull dir jo, d' orgull no 'n té;
que á tothom fa bona cara
y ab qualsevol li vé bé...

Ella, tot lo día á casa;
tot lo més surt al portal:
ara... de nits.. no m' hi fico;
de días es molt com cal.

¿A sarau?... Reyna Santíssima!

¿Festejar?... ¡quín disbarat!

¿Sortir sola?... ¡ni parlarne!

¿Mirá als homes?... ¡quín pecat!

Fora d' aná á la Canuda
y tení algun romansot
y anar de nits per la Rambla
y aturá algun senyorot...

pèl demés es una mossa
molt *honrada* y molt d' *aixó*...
qu' encare que la gent digui,
es molt *de-cent*.. ¡vull dir jo!!

¿No la coneixéu?... Ho sento.

¿No l'heu vista?... De segü

que si la véyau, diríau:

—¡Malaguanyada! .. ¡Es del *hú!*!

PEPET DEL CARRIL.

L' arcalde de Valladolid, comprenent qu' era
necessari fer grans economías ha disposat no en-
cendre 'ls fanals fins á las nou del vespre y apa-
garlos á la dotze en punt, deixant encesos tan
sols los de las cantonadas del carrers.

L' arcalde de la ciutat castellana es un dels que
van anar á Granada ab motiu de la coronació de
Zorrilla.

Y de aquells gastos surten aquestas economías;
de aquell esplendor ne surt aquesta fosca.

A Barcelona no hem arribat encare fins á tal
extrém Aquí creman los fanals, y l' electricitat
de la Rambla fa pampellugas.

Pero aixó sí: l' Ajuntament deu més de un mi-
lió de pessetas á la empresa Lebon.

Y 'l gas, com es natural, veyent que no pot co-
brar fa molt mala cara.

Per lo que, ja que l' Arcalde de Valladolid ha
imitat al de Barcelona anant á Granada, no será
difícil que 'l día menos pensat l' arcalde de Bar-
celona imiti al de Valladolid, deixant la ciutat á
las foscas.

Y aixís tots donarán gust
al gran poeta Zorrilla
veyent qu' hem tornat de plé
al temps fosch de l' Edat mitja.

Estich conmogut, impresionat, ab una conmo-
ció tal que passantme del cos m' arriba fins al
fondo del estómach.

UN CAS.

—Hi aixafat una criatura,
pero hi fugit galopant...
¡Ja 'm poden vení al darrera,
ab un fluviol sonant!

CONFLICTE EN PERSPECTIVA.

—Lo mèu marit va acostantse
y aquest va fentme monadas...
¡Ay, quan en Pep se 'n adoni!
¡quin xáfeh de clatelladas!

Barcelona entera ha anat seguint ab interés y cayentli la baba la marxa triunfal de D. Francisco, desde que va sortir de Granada fins que ja de regrés á Madrid continua treballant pel bé de la Ciutat, posanhi tots los seus medis y esforços.

D. Francisco pot dir que treballa *hasta ab las dents*.

Los cataláns residents á Málaga li havían suplicat que 'ls fés una visita. Volían obsequiarlo, *jalearlo*, atiparlo... D. Francisco, ab sentiment del seu cor, no pogué complaure'ls.

Y 'ls cataláns malaguenyos anaren á saludarlo á l'estació de Bobadilla.

¡A Bobadilla!

¡Si arriba á trobarshi 'l *bobo* de Coria, quina broma!

De Granada á Córdoba.

Y en la patria dels Califas y de 'n Lagartijo, no 'n vulguin més de atencions y obsequis.

Passeigs en carruatje y música, recepcions solemnes y un gran ápat, que aquest no podia faltar... y un raig de brindis, á l'altura de las circumstancias.

Lo ciudadá benemérit va fer vots per l'unió de la nació, que á la quènta déu estar molt dividida.

Y 'l governador civil brindá perque cada provincia tingués un Rius y Taulet.

Lo qual, si arribés á succehir, produhiria per tot arreu lo mateix efecte.

S'encarirían los comestibles.

De Córdoba á Madrid.

Y á Madrid banquete diari, menos los días que n'hi ha hagut dos.

Altra vegada s'posat de relléu la potencia gastronómica del incomparable marqués de Oloreula.

Ha menjat en companyia de tots los ministres y personatjes de talla, de tal manera que se li pot perdonar que regresi á Barcelona sense haver lograt cap resolució de las que motivaren lo seu viatge.

¡Pobret! Ha estat tan ocupat, que no li ha quedat temps sinó per posarse 'l toballó y manejar la forquilla.

Un dia que no tenia ápat senyalat, un paísá nostre 'l Sr. Cuní se 'l ne va dur á una torre de recreo que posseheix en lo terme de Pinto.

D. Francisco podrá alabarse de haver estat entre *Pinto* y *Valdemoro*.

Pero la gran solemnitat se déu al Ajuntament de Madrid.

No en vá 'ls regidors de la vila del Os sigueren tractats á cos de rey en sa visita á Barcelona: tenian obligació de correspondre á tals obsequis: ull per ull: dent per dent: ápat per ápat.

L'acte se realisá lo dia primer de juliol. ¡Gran manera de inaugurar l'any *económich!*

Formava part del programa, á més del corresponent pisolabis l'entrega de una placa commemorativa dels mútuos obsequis dels dos ajuntaments.

Y á la fás del món enter, D. Francisco va proclamar al Ajuntament de Madrid lo germá gran dels Ajuntaments d'Espanya, y va dir textualment:

«La placa quedarà impresa en los cors de tots los catalans.»

Paraulas que mereixen passar á la historia com un exemple de oratoria cursi.

Perque mirin que imprinos una placa sobre 'l cor, passa ja 'l límit concedit al dret de fer metáforas.

Ha arribat ja 'l moment de demanar al catalá ilustre que s'abstinga de fer discursos ridículs.

Callant es un gran personatje; pero apenas parla, l'esguerra desseguida.

D. Francisco, guardis la boca per menjar... De fora á dintre fiquihí tot lo que vulga; de dintre á fora no 'n trega res.

Més clar y més breu:—Menji y calli.

Sabém que la próxima semana 'l mèu estimat colega y germá *La Campana de Gracia* farà un punt d'home, publicant un número extraordinari, dels que ell sols sab combinar en celebració del centenari de la presa de la Bastilla.

Lo 14 de juliol es la festa major de tots los demócratas del Univers.

La calor se deixa sentir de una manera extraordinaria.

Tant es aixís que hasta 'ls municipals s'han vist obligats á treure's lo casco adoptant de nou

lo ros que usavan avants d' estrenar aquella prenda prusiana.

Ne coneix un que 's diu Just
que al treures lo casco, 'l pobre,
deya respirant ab gust:
—¡Ay, quín pés m' hi tret de sobre!

Los banyistas que 'l día de Sant Pere van anar á la platxa de la Mar vella, entravan á l' aygua blanchs y 'n sortían negres.

Vostés dirán: ¿cóm pot ser que l' aygua de mar enmascari?

Molt senzill.

La fàbrica de gas *La Catalana* havia aviat lo dipòsit dels desperdicis y l' aygua del mar quedá cuberta de una capa de quitrà.

Diálech.

—Lo que 'm sab més greu, deya un banyista enmascarat, es que no podré assistir á la sessió que dona la societat anti-esclavista.

—Aixó ray, envía un recado al hisbe, dihentli que si vol comensar á redimir negres, envihi una comissió de senyoras á la platxa de la mar vella.

Ha mort l' escultor D. Manuel Oms, un dels artistes de més talent que albergava Barcelona.

Entre sas obras será sempre admirat lo monument á Isabel la Católica, que figura en lo Passeig de la Castellana de Madrid, qu' es sens dupte 'l més hermós de la capital d' Espanya.

Oms era, á més de un artista genial, un caràcter digne de ser conegut, per qual motiu estém reunint datos, desitjosos de dedicarli la corresponent biografia.

Per avuy sols consignarém que ha mort després de una llarguíssima malaltia que l' impossibilitava feya alguns anys de treballar.

Sa modesta fortuna l' ha deixada á la Casa de Maternitat y expòsits, com si ell que moría sense familia se recordés dels infelissos que sense familia venen al mon.

Lo *Centro artistich* va honrarlo, dedicantli un suntuós enterro, en lo qual hi vejerem als més coneguts artistes de Barcelona.

Ja ha sortit lo bando contra 'ls gossos.

Los gossos vagamundos serán recullits per medi del llás y transportats ab lo carretó al dipòsit municipal.

Pero aixó sí: serán tinguts per vagamundos los gossos que no portin la placa que facilita l' Ajuntament, mediant l' abono de deu pessetas.

¡Sempre la lley de castas!

¿Pagas deu pessetas? Ets un gos decent. ¿No pots pagarlas? Est un vagamundo digne sols del llas y del carretó.

Sembla que 'ls gossos tractan de fer una manifestació demanant que ja que se 'ls fa pagar contribució se 'ls donga dret electoral.

A lo menos se 'ls hauria de donar vot per elegir regidors..... y fins estirant la cosa se 'ls hauria de considerar elegibles.

Es lo que hi fa falta á la casa gran: uns quants gossos de presa.

Una carta de la Seu d' Urgell que publica *La Renaixensa* es un bell exemple de catalanesch.

Dona compte de la visita del general Blanco á aquella població y diu:

«Totas las autoritats populars de dita vila (Castellciutat) sempre qu' enrahonaren ab lo Capitá general ho feren en catalá, sense pronunciar ni un sol mot en castellá, y no per ignorancia de aquest idioma, sinó per motius patriótics dignes de tota alabansa y exaltació y qu' es de doldre no tingan més imitadors.»

¡Y quín catalá li parlarian, si tothom enrahonallí ab lo purisme del corresponsal! «Revadí á boca de fosch» «tingué de romandre en aquesta població» «que tota mena de segalars, forments, ségols, ordís, etc., s' enneulen y s' ajassen y que 'l mildiu prengue desenrotllament en los pámpols del vidám.»

Desgraciadament fins un corresponsal *tan tocat é posat* rellisca al dir que 'l general sigué obsequiat ab un *lunch*.

¡Qué li costava de dir que l' havian convidat á fer *pa y trago*!

Se troba á Barcelona l' eminent concertista Tárrega, qu' es, com sab tothom, lo rey de la guitarra.

No será difícil que aprofiti la seva estancia aquí per organitzar un dels seus encantadors concerts.

Visitant lo taller de un conegut artista, una senyora al veure un preciós llit barroch colcat en una arcoba que reb la llum pèl sostre, exclamá ab ingenuitat:

—¡Quín llit mes preciós! ¡Oh, y tè llum *genital*!

Avís colcat á la porta de un teatro una mica massa ventilat:

«A fi d' evitar costipats, se suprimirá l' *obertura del Guillermo Tell*.

UN ENAMORAT CURT.

—Jo soch jove.—Prou que 's veu.
—Y solter.—M' ho presumeixo.
—Y...—Bueno, acabi, ¿qué més?
—Y... ¡vaja, no m' atreveixol!

LOPEZ-EDITOR. Llibreria Espanyola. Rambla del Mitj, núm. 20, BARCELONA.

NOVAS EDICIONS ILUSTRADAS PER M. MOLINÉ

originals y en vers, del popular escriptor

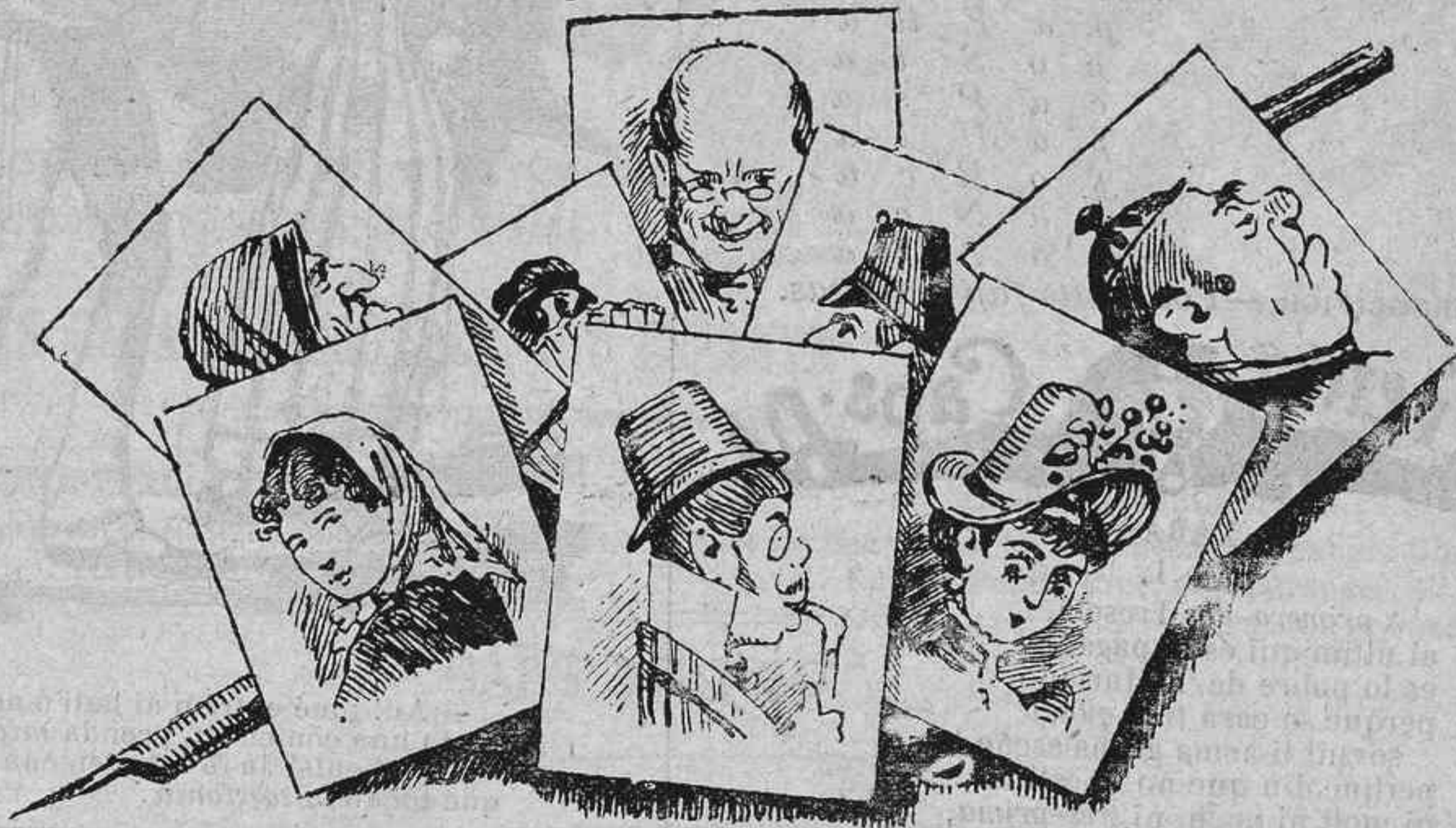
— C. GUMÀ —

GALERIA PICARESCA

TIPOS Y TOPOS

COLECCIÓ DE RETRATOS Á LA PLOMA

1 tomet en 8.

Preu 2 rals.

20 MINUTS DE BROMA

¡TRES MICOS! — UN CESSANT

MONÓLECHS

1 tomet en 8.ª — Preu 2 rals.

!!!INTERESSANT!!!

LO POPULAR PERIÓDICH

LA CAMPANA DE GRACIA

PUBLICARÁ LA SENMANA ENTRANT

NÚMERO EXTRAORDINARI

perá commemorar

LA REVOLUCIÓ FRANCESA (14 de Juliol de 1789)

Donará doble número de páginas ab los retratos dels principals héroes d' aquellas jornadas y preciosas láminas dels reputats dibuixants

MOLINÉ, MESTRES y PELLICER.

Preu 10 céntims cada número.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*An-ti-di-na-cos mo-po-li-ta.*
2. ID. 2.ª—*Bar-ret.*
3. ENDAVINALLA.—*Mitja.*
4. ANAGRAMA.—*Mina-Iman.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Certámen Nacional.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Petronila.*
7. COMBINACIÓ DOBLE.—*g a L t a*

t i A n a
p a E l l a
c o S t a
c a P s a
p a U l a
f o R c a
m a N c a
b o A t a

8. GEROGLÍFICH.—*Los petits fan petitesas.*

XARADAS.

I.

A primera-dos Treseta,
 al últim qui es lo pagano
 es lo pobre de 'n Mariano
 porque sa cara tres-quart
 sovint li arma grans escándols
 porque diu que no la estima
 ni molt ni poch, ni tres-prima,
 y quan retira un xich tart
 diu que va fer mal hu-terça,
 que d' altras se 'n va al darrera,
 qu' es un perdut, un tronera...
 y molt més que dir no cal:
 ell aixó ho dispensaría,
 pero diu ab veu sentida:
 —Es dos sogra malehida
 ma verdadera total.

P. TALLADAS.

II.

Ploras tan desconsolada
 porque 'l nuvi t' ha deixat?
 Tu dos qu' ets tercera-prima
 prou un altre 'n trobarás.
 Sempre quan te veyia trista
 no sapiguent lo perquè,
 pensava que 'l tot de seda
 no t' haguessen fet mal bé.

ORALIZE UGUEDI.

ENDAVINALLA.

Molts á dintre de la cuyna
 me tenen arreconat
 y quan m' usan, per l' orella
 me agafan sense pietat.
 Tinch un cos bastant ben fet
 y persona no soch pas,
 tot quan per la boca 'm fican
 després m' ho treuhen pèl nas.

J. MORET.

ANAGRAMA.

Ab una tot de fuster
 en un tot que al Port hi havia
 carregat de tot, un día
 un forat hi anava á fé.
 Mes un marino 'm vejé
 y va cridar: «¡Animall
 No deixarás de total,
 si vinch aquí, tafanel!»

J. USON.

DIÁLECH.

—¡Au! ¿qué entrém al ball ó nó?
 —¿Ja han comensat, prenda mia?
 —¡Uy! ¿sents? Ja fa bona estona
 que tocan la sanfonia.

TRENCA-CLOSCAS.

JUAN OLONA NUR.

CADAQUÉS.

Formar ab aquestas lletras lo nom de un carrer, una
 plassa y un paseig de Barcelona.

J. ALAMALIV.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Nom d' un torero.
 8 8 3 4 7 2 9 4.—Acompañants del carretó del gossos
 5 3 2 3 5 3 4.—Ciutat de la América del Sur.
 5 3 4 9 8 3.—Nom d' un general.
 4 3 1 2 3.—Planta
 5 3 8 8.—Carrer de Barcelona.
 5 9 8.—Una planta.
 2 7.—Nota musical.
 2.—Consonant.

TOROS DE VEUREAYGUA.

GEROGLÍFICH.

X
 BONS
 XX XX

a

BEGUDA

Nov Ros.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.